

DOI 10.31909/26168820.2018-(38)-22

УДК 82.09-1(477.74)

КОРДОЦЕНТРИЧНИЙ КОД ХУДОЖНЬОЇ АНТРОПОЛОГІЇ ПОЕТІВ ПРИДУНАВ'Я

Г. Райбедюк

*кандидат філологічних наук, професор,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

У статті вперше розглядаються домінанти художньої антропології митців придунайського регіону як специфічне літературне явище. Досліджуються джерела й витоки антропософських, естетичних і культурологічних поглядів чільних представників літературного простору Придунав'я (М. Василюка, В. Виходцева, Т. Кібкало, В. Рєви, В. Сімейка). Основна увага акцентується на виявленні та характеристиці індивідуальних естетичних модусів текстуалізації кордоцентризму як іманентного коду національної філософсько-естетичної традиції в авторському тексті кожного з поетів. Виявляються репрезентовані ними гуманістичні цінності в загальному контексті культури як інтегральної цілісності.

Ключові слова: *авторський текст, поезія, кордоцентризм, концепт «серце», антропологічна парадигма, індивідуальний модус, традиція, культурний простір, гуманізм.*

Українське Придунав'я є унікальним культурним ландшафтом і в художньому часопросторі оприявнює вельми цікавий мистецький феномен. Літературні традиції краю пов'язані з іменами багатьох відомих письменників (І. Котляревського, О. Пушкіна, Х. Ботева, М. Коцюбинського та ін.). У цьому контексті «вияскравлюється ліричне гроно поетів, чия творчість, з'явившись на літературному виднокрузі останніми десятиліттями минулого століття, стала свого роду візитівкою культури придунайського краю в загальнонаціональному духовному просторі» [1, с. 60]. Їх доробок репрезентують такі знакові збірки віршів: «Серце на долоні бандури» М. Василюка (Ізмаїл, 2005), «Дзвони вічного добра» (Ізмаїл; Кілія, 1998) та «Полум'я кульбаб» (Одеса, 1998) В. Виходцева, «Дві мови – два крила» (Ізмаїл, 2005) і «На Дунаї хвиля грає» (Ізмаїл, 2017), Т. Кібкало, «Добро заволодіє світом» (Ізмаїл, 2007) та «Обітниця любові» (К., 2013) В. Рєви, «Дунайська легенда» (Ізмаїл; Кілія, 2001) й «Першоцвіт кохання» (Ізмаїл; Кілія, 2002) В. Сімейка та ін.

Кожен з означеного кола митців промовисто заявив про власне авторське «Я», засвідчив широку мотивно-образну палітру відтворення світу, виявив майстерне володіння словом та вишуканий художній смак. Водночас простежуємо в їх ліриці спільні домінанти. Це, передовсім, апологетизація краси придунайського краю, поетизація міфологеми Дунаю як невід'ємної складової структури Космо-Психо-Логосу (за Г. Гачевим), актуалізація історіософської проблематики тощо. В цьому ракурсі на особливий статус претендує тематичний спектр, що формує гуманістичний потенціал творів як сутнісне джерело художності. Йдеться про зорієнтованість на особистісне начало, людину як центр буття, що структурує антропологічну матрицю авторського тексту. Ключем його дешифрування, як, власне, індивідуального стилю кожного з поетів Придунав'я, можна визнати сковородинівську антропологеми філософії серця, афористично сформульовану давньоукраїнським мислителем у його відомому діалозі «Наркіс. Розмова про те: Пізнай себе»: «Серце твоє є голова зовнішностей твоїх. А коли голова, то сам ти є твоє серце» [2, с. 164]. Проте означений напрям інтерпретації поезії придунайських митців слова ще не ставав об'єктом спеціального наукового осмислення, що й засвідчує актуальність порушеної у статті проблеми.

Тим часом саме антропософський аспект (концепція світу й людини) кваліфікують як одну з базових характеристик стилю письменника, філософсько-естетичну категорію, «тісно пов'язану зі структурами авторської свідомості, її філософськими, естетичними, релігійними та іншими основами» [3, с. 11]. Таким чином, актуальність розгляду заявленого аспекту лірики придунайських митців підсилюється теоретичними колізіями сучасного літературознавства, новими підходами до інтерпретації тексту. Йдеться про літературознавчу антропологію, означену Л. Гарнашинською як «новий методологічний проект у дзеркалі філософських аналогій» [4], як актуальну наукову пропозицію, котра передбачає, за словами Я. Поліщука, «новий спосіб інтерпретації художнього тексту, в основі якого лежить визнання суб'єктивного, гуманістичного елемента» [5, с. 116].

Шляхи репрезентації митцями Придунав'я гуманістичних цінностей у загальному контексті культури як інтегральної цілісності визначили мету нашого дослідження. Його основними завданнями передбачено виявлення та характеристику індивідуальних естетичних модусів текстуалізації кордоцентризму як іманентного коду гуманістичної концепції людини і світу в авторському тексті кожного з поетів, з'ясування динаміки творчої адаптації в ньому філософії серця, що її «увиразнили в українській антропологічній думці як домінують філософему Г. Сковорода і П. Юркевич» [6, с. 166].

Наукове студювання художнього доробку поетів Придунав'я функціонує переважно в межах мотивної структури, джерел формування тексту, жанрово-строфічних особливостей лірики тощо. Цілісне ж уявлення про їх домінують теми як константи стильового вияву було б значно повнішим за умови ширшого розгляду філософсько-естетичних засад поетики, складових художньої аксіології, особливостей світобачення. Митців Придунав'я поєднує чимало суголосних світоглядно-естетичних аспектів, що маркують художню антропологію, зокрема, гуманістична спрямованість і віталістичний пафос, зосередженість на онтологічних проблемах буття і сенсопошуку, протиставлення, сакрального й профанного (В. Виходцев: «Нема в нас вічного житла / Все тимчасове піде з нами» [7, с. 3]; Т. Кібкало: «Молитвами вчасно / Вилікуйте душі, / Щоб не загубились / У густій імлі» [8, с. 92]; В. Рева: «Мені – те поле перейти, / Мені – його перелетіти» [9, с. 73]; В. Сімейко: «Різних проблем / Шукаю рішення. / Чи знайду, чи ні?...» [10, с. 80]; М. Василюк: «Веди мене вперед, моя дорого, / Лиш про одне благаю – не згубись!» [11, с. 31].

Окремі аспекти антропологічного дискурсу в його найзагальніших рисах лише принагідно розглядалися у спеціальному розділі колективної монографії «Українське Придунав'я у світлі гуманітарних досліджень» [12], а також у локальних статтях оглядового плану, присвячених поетичному доробку М. Василюка [13] та Т. Кібкало [1]. Найменш дослідженою на сьогодні є лірика кілійського поета В. Сімейка – автора проникливих інтимних громадянських рефлексій і філософських медитацій.

Принципи антропологічної інтерпретації, що визначили методологічні засади наших наукових пошуків та узагальнень, спрямовані до сфери стійких емоційних станів особистості, що її можна кваліфікувати як антропологічну передумову екзистенції людини, її унікальності й неповторності. В цьому контексті звертають на себе увагу активні апеляції поетів Придунав'я до образу серця як символічного знака внутрішнього світу людини. В художній картині світу кожного з них в індивідуальних ліричних контекстах образ серця близький за семантикою до найуніверсальніших почуттів людини, загальнолюдських вартостей, що оприявнюють сквородинівську ідею всесвітньої гармонії (В. Рева: «Любов велична і нетлінна, / Як Всесвіту серцебиття» [9, с. 16]; Т. Кібкало: «Знає серденько моє – / милість Божа всюди є» [8, с. 92]; В. Сімейко: «І б'ються в такт серця людей, богів...» [14, с. 7].

Художній простір названих вище збірок, а також багатьох віршів, що друкувались на сторінках періодики («Моя земля», «Кур'єр неділи») та в літературних альманахах («Південна ліра», «Літературний Ізмаїл») і колективних збірках («Дунайська хвиля»,

«Сповідь серця»), структурований мікроконтекстами, в яких лексему «серце» вжито в найрізноманітніших значеннях, семантичних гранях, символічних образних сполуках.

Відомо, що одним із фундаментальних концептів, що формує українську етноментальність і, відповідно, архетипну матрицю національної філософсько-мистецької традиції в її перманентному вимірі, є концепт «серце». Своєю чергою, він засадничо визначає шляхи естетичного освоєння світу та його художнього втілення у творчості багатьох українських письменників (від найдавніших часів і до сьогодення), яким назагал притаманна кордоцентрична природа світобачення. «Антропологема філософія серця» (Л. Тарнашинська) в поезії митців Придунав'я також є ключем дешифрування антропологічного коду українства. Так, М. Василюк у назві збірки «Серце на долоні бандури» синонімізує цей лексичний маркер кордоцентризму з образом слова, з мотивом творчості, заґрунтованої в національне буття. Бандура (кобза) у віршах поета, як, власне, в національній мистецькій традиції загалом, є органічною складовою автентичного кобзарства, розуміння його місця в українській драматичній історії. Вона символізує славу й гордість, волелюбну вдачу й лицарство народу, чистоту його помислів та високих духовних вартощів. Кордоцентричний код увиразнює національно-екзистенційний вимір авторського тексту митця: «Спасибі, бандуро, за сонячні звуки. / Ти – серце, якого торкаються руки! / Торкаються ніжно – ти ніжно співаєш, / А гнівно – обурено гнівом палаєш! [11, с. 10]. Поет часто уводить образ серця в історіософські контексти, наприклад, у сюжетіку вірша «Земля, що пахне рушником»: «Тягли Троянові вали, / Османські вищали фортеці, / Та маки все твої цвіли / У молодім слов'янським серці» [11, с. 15].

Національну тематику придунайські автори асоціюють з проблемою мови як «дому буття» (М. Хайдеггер). Питання про її функціонування та вільний розвиток звучить у вірші «Ой мовонько-голубонько» Т. Кібкало. У стилі народних плачів-голосінь поетеса передає стан стурбованості за майбутнє української мови: «Ой мовонько-голубонько, / сизокрила пташко, / в'єшся-б'єшся в сільцях ловця. / Як на серці важко» [15, с. 11]. Тремкі сердечні почуттєві реєстри передають кровний зв'язок з національними культурними джерелами, зокрема, з Шевченковим словом: «Шевченкова мова – / зоря світанкова, / навіки у серці моїм / залишиться» [8, с. 6]. Модус розуміння національного сенсу пісенної традиції прочитується через кордоцентричний код лірики В. Сімейка: «До рідної пісні з пра-прадіда генів / У серці моїм закипає любов» [10, с. 54]. У В. Виходцева образ серця ліризує не тільки глибоко інтимні рефлексії, але й громадянські вірші, в тім числі й твори патріотичного звучання: «Заросла крута гора / І степи, що серцю милі...» [16, с. 70].

У наративі поетів Придунав'я простежуємо трансформацію образу серця від автологічного смислу до глибинно етнонаціонального. Кожен із них відповідно до власних інтенцій супроводжує почуття любові до придунайського краю суб'єктивними рефлексіями, в яких невід'ємно присутній кордоцентричний код. Від цього маркери регіональних локусів та відтворених почуттів набувають особливого ліризму: «...Де стрімкі Дунайські води... / Моє серденько аж в'яне – / Не забути твою вроду» [14, с. 32]; «Серцю слово зроду миле / Належить Дунаю» [10, с. 30]. Цікаво, що поет виводить міфологему Дунаю поза межі етнонаціонального й, використовуючи художній потенціал символічного образу серця утверджує загальноєвропейські цінності: «Дунай розлогий, як стара верба, / В Європу тягне свої руки-віти, / Жили щоб в дружбі всі народи світу, / Щоб їх серця обходила журба» [14, с. 13].

В образі серця закодована ментальна традиція українства. Д. Чижевський називав чинниками виникнення «філософії серця» на національному ґрунті притаманну українській вдачі емоційність, високий рівень почуттєвості. Услід за Г. Сковородою, вчений вважав, що саме «в сердечній глибині» криється уся містерія світу [17, с. 22]. Тож, закономірно, що в національній фольклорно-літературній традиції серце переважно виступає знаком емоційної сфери душевного життя людини. Невипадково українські поети так активно вдаються до використання традиційного засобу персоніфікації образу серця, його «оживлення». Так, у М. Василюка «серце в спокої одпочиває», «б'ється серце

– зболене, живе», у В. Виходцева «серце не минає», в Т. Ібкало «серденько знає». Найбагатший семантичний обсяг лексеми «серце» відстежуємо у віршах В. Сімейка. Цей образний ряд у нього вельми розмаїтий і оригінальний, структурований незужитими тропами: «в тузі серце плаче, наче скрипка» [10, с. 56]; «серденько аж в'яне» [10, с. 32]; «серце мліє і щемить» [10, с. 30]; «серце від любові завмирає» [10, с. 20]; «серце горнеться до неї» [10, с. 58] і под.

Одним із центральних символів, що їх у ліриці придунайських поетів текстуалізує образ серця, є символ кохання. Найуживаніший він у ліриці В. Виходцева, зокрема, в циклі «Молитва коханню»: «Зреклися вуст твої слова – / І так запали в моє серце» [16, с. 87]; «Я пропишусь в твоєму серці, / Як місце знайдеться мені» [16, с. 86]. Поет формує інтимну ауру тексту шляхом поєднання кількох семантично близьких образів. Найчастіше це серце та очі. Так, у присвяті «Євгенії» (Томші. – Г. Р.) ліричний пафос увиразнюється цими маркерами душевного стану адресанта й адресатки: «Очі твої, мов два окрики / Серця мого навесні» [16, с. 78].

Кордоцентричний код структурує сюжетику любовної поезії ще одного придунайського поета, індивідуальний стиль якого характеризується особливо тонкою словесною «матерією», глибинним ліризмом та гіперболізованими образами й картинками: «За неї душу віддаси / І серце ніжному коханню» [14, с. 43]. Семантичний розвиток слова-образу «серце», пов'язаний із вербалізацією інтимного почуття, допомагає поетові розкрити чуттєву діаграму у найширшому спектрі світопочування. Ця стильова якість митця найповніше виявилась у його збірці «Першоцвіт кохання». На 50-ти сторінках книжечки образ серця та його інваріанти зустрічаються 17 разів. І в кожному випадку маємо дивовижний спектр тонких почуттів, позбавлених напівтонів й напіввідтінків: «В твоїх очах іще одна весна / Не поглядом – клекоче почуттями. / У серце б'є джерельними ключами...» [14, с. 31]. Подібні рядки оприявнюють мотив одухотвореного кохання. У віршах обох поетів – В. Виходцева та В. Сімейка – вчувається відгомін духовної лірики, що подає образ очей як знаки поєднання сакрального та профанного світів, «духовного й тілесного в європейській культурній традиції. Недаремно на іконописних ликах центром духовності й святості були великі очі» [18, с. 261].

Серце, за П. Юркевичем, знакує індивідуальність і самоцінність людини. Як зазначає І. Валявко, його кордоцентрична концепція явила собою «зародок екзистенційного мислення, яке згодом було обґрунтоване й розвинуте К. Ясперсом, Е. Гуссерлем, М. Хайдеггером, М. Бердяєвим та ін» [19, с. 85]. У віршах придунайських поетів концепт «серце» найчастіше виступає свого роду центром духовного життя людини, що текстуалізує лейтмотив вертикалі як індивідуальну екзистенційну формулу людського дугтя, тенденцію висхідного (трансцендентного) руху душі до Бога (Абсолюту). Саме такий антропологічний смисл у нього вкладав П. Юркевич: «В серці людини лежить основа того, що її уявлення, почування й учинки дістають особливість, в якій виражається її душа» [20, с. 567]. Невипадково поети виводять на одну площину тексту (нерідко у межах строфи) семантично близькі образи серця й душі. Такий прийом увиразнює душевні переживання ліричного героя, поглиблює відчуття його найсокровеннішого інтимного світу. Найчастіше він використовується В. Виходцевим («Чим же вимірять наші душі? / Чим же виміряти серця?» [16, с. 58]) та В. Сімейком («Бо на серці іще урочисто, / Іще радісно так на душі» [10, с. 47]).

Із наведених прикладів видно, що придунайські поети розвивають шевченківську традицію трактувати «серце перш за все як синонім душі» [21, 18]. Ще однією ознакою такого мистецького синтезу у творчій практиці митців Придунав'я є близькість до фольклорного тексту: «Мою ти душу не розкраюй / І мого серденька не руш...» [7, с. 8]; «Де співають дзвінки солов'ї – / Щира пісня у серденько лине» [10, с. 69].

Впадає у вічі антропоцентризм придунайських митців, що синтезує генетично успадковані й трансформовані у власний текст філософсько-світоглядні традиції Г. Сковороди. Л. Тарнашинська зазначає, що саме давньоукраїнський мислитель

«наповнює антропоцентризм естетичним змістом, забезпечуючи його від раціоналізації, більше того, закладає філософське підґрунтя для естетично-образної процесуальності людської свідомості» [6, с. 169]. Ця думка дослідниці, суголосна зі сквородинівською тезою про любов серця через красу [2], художньо реалізована у рядках М. Василюка: «Кожну росу / В серці несучи, / Щоб не губити красу» [11, с. 21].

Отже, попри індивідуальні модули творчої репрезентації концепту «серце», в ліриці кожного з придунайських авторів цей слово-образ виступає свого роду «найточнішим барометром людської екзистенції», увиразнюючи гуманістичну сутність «антропологеми філософія серця» (Л. Тарнашинська) Г. Сквороди: «Істинною людиною є серце в людині» [2, с. 162].

Концепт «серце» у віршах поетів Придунав'я втілено в різноманітних художньо-естетичних контекстах, суголосних «загальнолюдським цінностям – долі, творчості, свободі, провині, примиренню, вірності, каяттю» [12, с. 150]. Символічною в цьому сенсі є назва однієї із збірок поета «Добро заволодіє світом» В. Реви. У передньому слові «Від автора» він подає таке самоозначення: «...я намагався відтворити свій настрій *серцебиття* [курсив наш. – Г.Р.] у пориваннях вберегтися від заполітизованого, невиситимо споживацького часу, який у супрязі з брехнею, підступністю, фарисейством і злом розкошує наступально [...] На противагу цьому гравітаційне поле моєї творчості засівалось співчуттям до людського горя, милосердям до ближнього, повагою до духовної краси» [9, с. 3]. Доволі об'ємно змістово-формальні аспекти літературного ландшафту «придунайського» тексту охарактеризували автори колективної збірки «Сповідь серця»: «...наші поети несуть до Вас поетичне слово, настояне на п'яних пахощах Буджацького степу та білопінних квітучих садків, на м'якому плюскоті хвиль сивого Дунаю, на співах птаства заплавної лісу, на особливій блакиті нашого українського неба, на хмарах, що торочаться дощами, на любові до людей, до матінки природи, на добрі і вірі» [14, с. 3].

Добротворення, добротвердження, добротчинність – це ті змістові акценти авторської гіпотези буття придунайських авторів, котрі прочитуються навіть на експліцитному рівні тексту. Сама лексема «добро» в поетичному словнику кожного з них є визначальною. Невипадковим є її введення до назви самих збірок («Дзвони вічного добра» В. Виходцева, «Добро заволодіє світом» В. Реви) й до сюжетики багатьох віршів (В. Сімейко: «Насінням добра / Щоб в серцях прорости...» [14, с. 21]; «Бо є кохання ще в житті, / Ще є добро завжди і всюди» [10, с. 72]; В. Виходцев: «Лише лишаються з синами / всі наші добрії діла» [16, с. 10]; М. Василюк: «По вашій доброті – як не мудруйте! / Сповна вам ваші ж діти воздадуть...» [11, с. 30]; В. Рева: «Людина і добро – у цьому суть, / Це нам покликання найвище» [9, с. 91]).

Таким чином, лірика митців Придунав'я живиться національними й водночас загальнолюдськими джерелами, що корелюють із духовними вартощами. Тому, вочевидь, маємо достатньо підстав вести мову про їх художню антропологію. Пов'язаний із її сутністю мотивний спектр віршів придунайських авторів накреслює магістральні шляхи наукового осмислення їх доробку в межах індивідуальної естетики та культурологічного контексту.

1. Райбедюк Г. Б. Світло душі Таміли Кібкало : штрихи до портрета берегині рідного слова в українському Придунав'ї / Г. Б. Райбедюк // Українська мова і література в школах України. – 2017. – № 9. – С. 60-63.

2. Скворода Г. С. Твори : у 2 т. / Г. С. Скворода. – К. : Обереги, 2005. – Т. 1. – 528 с.

3. Мафтин Н. В. У пошуках «GRAND» стилю : західноукраїнська та еміграційна проза міжвоєнного двадцятиліття : [монографія] / Н. В. Мафтин. – Івано-Франківськ : ЛІК, 2011. – 336 с.

4. Тарнашинська Л. Б. Літературознавча антропологія : новий методологічний проект у дзеркалі філософських аналогій / Л. Б. Тарнашинська // Слово і Час. – 2009. – № 5. – С. 48-61.
5. Поліщук Я. О. Літературна антропологія як актуальна наукова пропозиція / Я. О. Поліщук // Studia philologica. – 2013. – Вип. 2. – С. 116-120.
6. Тарнашинська Л. Б. Кордоцентричний код як основа художньо-естетичних пошуків українських шістдесятників / Л. Б. Тарнашинська // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія. Соціальні комунікації, 2013. – Вип. 1 (29). – С. 166-171.
7. Виходцев В. П. Полум'я кульбаб / В. П. Виходцев. – Одеса : Маяк, 1998. – 48 с.
8. Кібкало Т. О. На Дунаї хвиля грає / Т. О. Кібкало. – Ізмаїл : Ібріс, 2017. – 100 с.
9. Рева В. А. Добро заволодіє світом / В. А. Рева. – Ізмаїл : СМІЛ, 2007. – 200 с.
10. Сімейко В. Й. Дунайська легенда / В. Й. Сімейко. – Ізмаїл-Кілія, 2001. – 103 с.
11. Василюк М. Д. Серце на долоні бандури / М. Д. Василюк. – Ізмаїл : СМІЛ, 2005. – 63 с.
12. Українське Придунав'я у світлі гуманітарних досліджень : До 75-річчя Ізмаїльського державного гуманітарного університету : [колективна монографія]. – Ізмаїл : СМІЛ, 2015. – 230 с.
13. Райбедюк Г. Б. «Придунай журавлиний» Михайла Василюка / Г. Б. Райбедюк // Українська мова і література в школах України. – 2016. – № 4. – С. 32-33.
14. Сімейко В. Й. Першоцвіт кохання / В. Й. Сімейко. – Ізмаїл-Кілія, 2002. – 55 с.
15. Кібкало Т. О. Дві мови – два крила / Т. О. Кібкало. – Ізмаїл : СМІЛ, 2005. – 64 с.
16. Виходцев В. П. Дзвони вічного добра : поезії / В. П. Виходцев. – Ізмаїл-Кілія, 1998. – 104 с.
17. Чижевський Д. І. Нариси з історії філософії на Україні / Д. І. Чижевський. – К. : Орій, 1996. – 230 с.
18. Андрусів С. М. Модус національної ідентичності : львівський текст 30-х років ХХ ст. : [монографія] / С. М. Андрусів. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2000; Тернопіль : Джура, 2000. – 340 с.
19. Валявко І. В. Дмитро Чижевський – фундатор поняття «філософія серця» / І. В. Валявко // Слово і час. – 1998. – № 8. – С. 83-88.
20. Юркевич П. Д. Серце та його значення в духовному житті людини, за вченням слова Божого / П. Д. Юркевич // Україна : Філософський спадок століть / Хроніка : Український культурологічний альманах – К. : Фонд сприяння розвитку мистецтв, 2000. – Вип. 39-40. – С. 563-573.
21. Ушкалов Л. В. «Філософія серця» Тараса Шевченка / Л. В. Ушкалов // Слово і Час. – 2012. – № 9. – С. 17-28.
22. Сповідь серця: [збірник віршів районного літературного об'єднання «Дунайська хвиля»]. – Харків-Ізмаїл, 2010. – 144 с.

Raibedyuk H. Cordocentric code of the artistic anthropology of poets of the Danube

The article deals with the dominant artistic anthropology of artists in the Danube region as a specific literary phenomenon for the first time. The sources of anthroposophical, aesthetic, and cultural views of the leading representatives of the literary space of the Danube (Mikhail Vasilyuk, Valery Vykhodtsev, Tamir Kibkalo, VolodymyrRevi, VolodymyrSimeyko) are explored. An important source of the structuring of the author's text of each of the specified circles of poets is recognized as actualized by them the philosophy of the heart, an individually comprehended and creatively implemented system of cordocentrism ideas of Grigory Skovoroda and Pamfil Yurkevich.

The main attention is on identification and characterization of the cordocentric nature common features of the worldview of the Danube artists, as well as on the ideological and axiological parallels of multifaceted reflection in the plot of poems with the focus on the image of the heart as a marker of the completeness of the inner being of the individual, the symbol of the psycho-emotional sphere of human life, of his spiritual depth, spiritual wealth, humanistic values (goodness, love).

On the representative artistic material the peculiarities of the functioning of the concept of «heart» in various symbolic meanings are analyzed, the individual aesthetic modes of textualization of cordocentrism as the immanent code of the national tradition and, at the same time, the author's own characteristic of the artistic style of the artist: passionary rhetoric of M. Vasilyuk, the intuitive-spiritual principle of philosophy T. Kibkalo, a deeply lyrical narrative by V. Vyhodtsev, through the vitalist pathos of V. Reva, a sharpening of the emotional expression of V. Simeyko.

It has been found out that for all Danube poets, cordocentrism is a philosophical principle of world attitude and world creation, a correlation of the morality of an individual and the people as a whole, the existential basis of ethics that passes into the plane of aesthetics. Recognizing the centrality of the experiences of the lyrical, the image of the heart testifies a wide range of tuned shades and semantic autologous to deeply symbolic codes. In many cases, on the explicit, and latent levels of the text, the poets of the Danubians actively involve in the plot of their poems the expressive attributes of the ethno-national, regional world. It is mostly recognizable, overseen by Danube locus (Liman, Danube, Danube waters), which express an intimate attitude to their native land. Symbolizing in this way specific patriotic, national and eternal truths, the codecentric code of poetry of the Danubian poets marks the foundations of their artistic anthropology, first of all, humanity, representing humanistic values in the general context of culture as integral integrity.

Key words: *author's text, poetry, cordocentrism, concept «heart», anthropological paradigm, individual modus, tradition, cultural space, humanism.*